

ellers døde af for 30, 50, 100 år siden, faktisk er udryddet. Det er korrekt, at menneskets gennemsnitlige levealder – i hvert fald her i Danmark – er stagnerende i øjeblikket, men det synes jeg faktisk er godt, for mange af dem, vi har holdt kunstigt i live de sidste 5 år, vil faktisk hellere dø en værdig død, når deres livsur er løbet ud. Men generelt er befolkningens levealder steget de sidste 30 år.

Martin Glerup (S):

Først vil jeg gerne sige, at regeringen sådan set har gennemført ganske mange konkrete handlinger inden for miljøområdet, siden den kom til. Det betyder selvfølgelig ikke, at vi ikke står over for betydelige udfordringer. Det gør vi. Men det, det drejer sig om i dag, er også, at vi nu har et godt beslutningsgrundlag i form af miljøindikatorerne, som hvert år beskriver tilstanden på en række væsentlige miljøområder, og at vi nu også har »Natur- og miljøpolitisk redegørelse 1995«, som sætter nogle langsigtede pejlemærker og, synes jeg, danner et godt beslutningsgrundlag, et rigtig godt grundlag for at diskutere, hvad vej vi skal gå.

En af overskrifterne på miljøtopmødet i Rio lød jo: »Tænk globalt, men handl lokalt!«, og netop det budskab agter Socialdemokratiet at efterleve. Derfor er det en god idé, at vi har denne debat i dag, sådan at vi kan tilrettelægge den aktuelle og fremtidige miljøpolitik på den mest hensigtsmæssige måde

Vi skal holde os inden for det økologiske råderum, dvs. den ramme for ressourceforbrug og forurening, som vi kan tillade os at bruge uden at sætte den bæredygtige udvikling på spil. Det er der såmænd ikke så meget hokus-pokus i, hvis vi lægger en fornuftig køreplan til rette og holder os fire hovedforudsætninger for øje.

Første forudsætning er at skabe overblik. Det har vi selve redegørelsen og miljøindikatorerne til. Anden forudsætning er at sætte en politisk målsætning. Tredje forudsætning er ud fra det forudgående at planlægge og prioritere indsatsen, og fjerde forudsætning er så at realisere planerne.

Overblikket får vi ved at pejle os ind på den miljømæssige status globalt, nationalt og lokalt. De tre niveauer virker som forbundne kar, fordi mange miljøfaktorer er grænseoverskridende. Tag nu f.eks. luftmiljøet. Gennem de sidste 100 år er luftens CO₂-indhold steget med 30 pct. på grund af vores øgede anvendelse af fossile

brændsler. Drivhuseffekten og den deraf følgende miljøpåvirkning stammer for 80 pct.s vedkommende fra fremstilling af energi på elværker, decentrale kraftvarmeværker osv. til brug i erhvervslivet og til brug i vores hverdag. Energifremstillingen finder sted lokalt, men påvirker jo også miljøet nationalt og globalt.

Derfor har Danmark tilsluttet sig det internationale klimamål om at reducere CO₂-udslippet med 20 pct. i forhold til 1988 inden år 2005. Vi har planlagt at prioritere indsatsen bl.a. gennem »Energiplan 2000«, gennem en række energipolitiske aftaler og gennem en række krav om anvendelse af vindkraft, biomasse og decentral kraftvarme.

Endelig har vi muliggjort realiseringen af mål og planlægning gennem afgifter på fossile brændsler og tilskud til CO₂-venlige brændsler f.eks. via CO₂-10-øren.

Vi bruger for at nå den klimamæssige målsætning såvel lov- og regelstyring som økonomiske redskaber. For at omsætte målene og planlægningen i praksis har vi indført grønne afgifter. Det er Danmarks bidrag til en bæredygtig udvikling på CO₂-området. Den måde, vi fremstiller vor energi på, påvirker i høj grad det omgivende miljø. Energiplanlægningen er derfor en løbende proces. Det betyder også, at Folketinget af og til må gøre status og drøfte, hvorvidt udviklingen går i den rigtige retning. I den forbindelse vil der typisk være brug for justeringer.

En sådan status, »Danmarks energifremtider«, forelægges Folketingets Enerkipolitiske Udvalg på denne side af jul. Herpå skal den politiske revision af energiplanlægningen ske i den første del af 1996. Jeg nævner kun energien som et eksempel på, hvordan status, mål, planlægning og realisering hånd i hånd bidrager til, at de globale problemer løses lokalt, men det er klart, at der også er andre områder, der trænger sig på, når vi diskuterer bæredygtig udvikling og økologisk råderum. Det gælder f.eks. udfasningen af giftige stoffer samt trafik- og landbrugspåvirkningen af miljøet.

Vi har en trafikhandlingsplan, vi har en handlingsplan for et bæredygtigt landbrug, og vi har en handlingsplan for affald og genanvendelse. Det er også områder, som er højt prioriteret i EU's 5. miljøhandlingsprogram.

Som miljø- og energiministeren fremhævede, inddrages trafikens miljøbelastning nu i de energipolitiske overvejelser. Socialdemokratiet er af den opfattelse, at der skal spilles på et